

FRAM FOR GEITA: Geithøgskolen skal gi næringa et kompetanseløft, fra venstre Margreet Slood, dekan Rolf Wensbakk, Widar Mårvik og Hanne Storteig som leder kompetansesenteret i Nord-Norge.

Spisskompetanse for geitnæringa

■ STEINKJER

Som faglig ansvarlig for Geithøgskolen har Høgskolen i Nord-Trøndelag (HiNT) skaffet seg et nytt nasjonalt bein å stå på.

Paul Ola Kjerkreit
kjerkreit@t-a.no / Tlf. 930 80 225

Det er næringa selv som har tatt initiativ for å få opprettet et studietilbud som gjennom fire samlinger skal gi 20 studiepoeng. Denne uka har et trettitalldeltakere vært samlet for oppstart. Målgruppen er først og fremst gårdbrukere som ønsker å satse på geitehold. På kurset er også deltakere fra Tine og Norsk sau og geit (NSG).

HiNT har samarbeid med

Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB) og Tine om opplegget. Tine har ansvar for foredling av geitmelka og skal ha et visst antall rådgivere som følger opp gårdbrukerne. Foreløpig er to prosjektområder blinket ut – Geit i Vest (Vestlandet) og Kompetansesenteret for Geit som dekker Nord-Norge med unntak av Finnmark. Kompetansesenteret ledes av Hanne Storteig.

En smal næring

Widar Marvik fra Nordreisa er sentral i NSGs satsing på geit. Han innrømmer at næringen er smal. Selv har han cirka 140 melkegeiter, men da han startet med geitehold i 1989 mener han det var cirka 1.300 geitebønder i Norge. Nå er tallet redusert til rundt 400. Ved siden av Vestlandet og Nord-Norge er det noen

geitebønder i enkelte dalstrøk på Østlandet og i Telemark. Mårvik poengterer at geita er den beste landskapspleieren, og han er opptatt av at flere får øynene opp for næringens muligheter. Geitmelka som Tine foredler blir til brun og hvit ost. Skinnen og kjøttet kan utnyttes og enkelte raser har ull som er ettertraktet.

Uprioritert

Trøndelag er et uprioritert område for geit. Det innebærer at gårdbrukere som ønsker å ha geit må foredle melka selv. Margreet Slood fra Jøa deltar i Geithøgskolen. Hun er her for å suge kunnskap ettersom hennes datter, Hilde Bjøru og svigersønnen Peder Slåtøy, vurderer å starte geitehold. En kokkekompis av dem, Yngve Strøm Tingstad ved Rock City Hotel i Namsos, har tent på ideen.

■ FAKTA

Geithøgskolen

- Nytt fagtilbud på HiNT.
- Gjennom fire samlinger skal utdanningen gi 20 studiepoeng.
- HiNT samarbeider med Universitetet for miljø og biovitenskap (UMB) og Norsk sau og geit (NSG)
- Geitehold er en smal næring i Norge i dag. Det satses først og fremst på to områder på Vestlandet og i Nord-Norge.
- Det er rundt 400 gårdbrukere som driver med geit, mens det var ca. 1.500 for 25 år siden.

– Går det som de drømmer kan geitost bli en ny slager ved rockhotellet, ler Margreet.

Geiter hindrer gjengroing

I geitesammenheng er Trøndelag et uprioritert område, og det er knapt en håndfull gårdbrukere som driver med geit.

Svein Håpnnes i Skånaliseter i Røyrvik er en av de som har holdt det gående lengst. I dag har han ikke geiter selv, men kjøper melka fra fire nabobruk og yster ost slik hans oldeforeldre startet med rundt 1900 sa de kom til gården like ved Namsvatnet.

All den tid geitnæringa er dømt «nord og ned» i samarbeidsavtalen mellom staten og partene

i jordbruksoppkjøret, synes Håpnnes at det er noe spesielt å høre at geita skal få økt status gjennom et høgskolestudium.

– Vi har måtte avfinne oss med strukturendringer, og om vi aller nådigst får drive så må vi foredle melka selv, sier Håpnnes.

Han har imidlertid mye godt å si om geita, spesielt som kulturlandskapspleier. Den hindrer gjengroing ved å holde krattskogen nede, påpeker Håpnnes.

Erfaringer fra kjerneområder for rovdyr er et annet forhold han

trekker fram.

– Mens det går hardt ut over sauene, har jeg knapt hørt at en eneste geit er blitt tatt av rovdyr, sier Håpnnes.

Selv er han fjerde generasjon som yster ost av geitmelk i Skånaliseter. Han kjenner til at flere av de yngre gårdbrukerne han kjøper melk fra er interessert i å ha flere melkegeiter, men med den nedtrapping som er opplest og vedtatt, viser han til at det er liten støtte å få fra landbruksmyndighetene.

HOLDER UT: Svein Håpnnes holder ut og er fjerde generasjon som yster ost av geitmelk på Skånaliseter.

Vil ha bedre rømningsvei

LEVANGER: Da eier Anders Dalane på vårparten i 2011 ønsket å selge begge leilighetene i Kirkegata 25 (bildet), ble det avdekket at rømningsforholdene ikke tilfredstilte forskriftene. Det rådgivende ingeniørselskapet Cowi AS konkluderer med at det er nødvendig med tiltak for å utbedre rømningsforholdene. Dalane søker derfor nå Levanger kommune om å få etablere minimum ett vindu i leiligheten i 2. etasje som tilfredstiller krav til rømningsvindu.

Setter tak på lønna

OSLO: Alexandra Bech Gjörv (bildet) frykter at utgiftene til å lønne henne som leder for 22. juli-kommisjonen vil bli høyere enn budsjettet. Derfor setter hun selv en maksimalgrense for timene hun fakturerer.

Gjörv kommer til å sette et tak på 1.800 lønnede timer, skriver Klassekampen.

I avtalen med Gjörvs arbeidsgiver, Advokatfirmaet Hjort, er honoraret oppgitt å være 2.000 kroner timen, en tredel lavere enn hva hun gjennomsnittlig fakturerer.

– Ut ifra timeprisen som er avtalt og hva jeg ser faktisk kommer til å gå med av timer, ligger dette an til å bli en høyere sum enn hva jeg ønsker å fakturere. Dette har jeg tatt opp internt i Hjort, og vi har satt et tak på antall timer som reflekterer min normalarbeidstid, skriver Gjörv i et brev til Statsministerens kontor.

22. juli-kommisjonen skal legge fram sin rapport om terrorhandlingene 10. august i år. På statsbudsjettet er det satt av 27 millioner kroner til kommisjonens arbeid. (NTB)

Opphever kontroll

OSLO: Påtalemyndigheten vil ikke be om forlengt brev- og besøkskontroll for terrorstiktede Anders Behring Breivik etter 9. januar.

– Slik etterforskningen nå står, kan vi ikke se at siktede vil være i stand til å påvirke denne gjennom besøk og kommunikasjon. Det er nå Kriminalomsorgens regler som fastsetter siktets adgang til kommunikasjon, sier politiadvokat Pål-Fredrik Hjort Kraby i en pressemelding.

Breivik sitter i dag på høyeste sikringsnivå på Ila fengsel i Bærum. (NTB)